

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

חופש העיתונאות וחופש העיתונאי - 50981

תאריך עדכון אחרון 30-12-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תקשורת ועיתונאות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' מוטי נייגר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: motti.neiger@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב, 11:00-10:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

במרכז הקורס עמודות שאלות הנוגעות לחופש העיתונות יחד עם החובות, ההגנות והדילמות הכרוכות בעבודת התקשורת בעידן של האצה בדיווחים. נדון בהגדרת המושג "חופש העיתונות" בהקשרים רחבים ונתבונן בסוגיות אתיות רחבות יותר הנוגעות להבעת דעות אישיות על-ידי עיתונאים, למתחים במפת התקשורת בישראל ולחשיבותה של העיתונות החוקרת. עיון באלו יעשה באמצעות ניתוח הקודים האתיים של אמצעי התקשורת כמו גם בניתוח מקרי בוחן אקטואליים.

מטרות הקורס:

הכרות עם הנושאים הבאים:

- נושא 1: מהו חופש העיתונות
- נושא 2: מבט היסטורי: האם יכול השלטון לטכנולוגיה?
- נושא 3: מבט מוסדי על חופש העיתונות
- נושא 4: על מה מבוסס חופש העיתונות? - חופש העיתונות כמהות ערכית וכתשתית משפטית
- נושא 5: צנזורה צבאית וסודיות
- נושא 6: חופש העיתונות ותקנוני אתיקה
- נושא 7: הבעת עמדות בשידור וברשתות חברתיות
- נושא 8: מפתח חופש העיתונות והפרקטיקה העיתונאית: חסיון מקורות ותביעות השתקה
- נושא 9: מפתח חופש העיתונות וחופש הביטוי - מהן ההגבלות בחוק?
- נושא 10: סיכום: חופש העיתונות בעידן של הצפת מידע וחדשות כזב

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיום הקורס הסטודנטים ידעו להבין מתוך פרספקטיבה היסטורית ותיאורטית רחבה שלל סוגיות אקטואליות הנוגעות לעבודת העיתונות בעידן הדיגיטלי, ישכילו להכיר את מפת מדיה המקוטבת והכוחות הפועלים בה; ידעו להעריך את חשיבות האתיקה העיתונאית, את תקנוני האתיקה השונים ואת יכולת האכיפה של נורמות אתיות, תוך הבנת הפער בין אתיקה לבין החוק; ידעו לבחון את השפעת תהליכי טכנולוגיים וחברתיים על סוגיות הנוגעות בתקשורת ובטחון לאומי; ולהבין את לחצי המסחור והמורכבות הצומחת עם עלייתן של פלטפורמות דיגיטליות. מטבע הדברים, סוגיות הקשורות במלחמת "חרבות ברזל" יעמדו במרכז הדיונים בקורס (שאוורכו יעמוד על 11 שבועות).

דרישות נוכחות (%) :

80

שיטת ההוראה בקורס: . מהלך השיעורים, דרישות הקורס ומרכיבי הציון הסופי

כעקרון, הקורס יילמד בהרצאות פרונטליות, אך לפני כל שיעור ישלחו חומרים כתובים/מצולמים כהכנה לשיעור ובחומרים אלו תתבקשו לקרוא/לצפות לפני השיעור. השיעור הפרונטלי יתקיים בכיתה (75 דקות לערך) ויעסוק בהרחבת הסוגיות שעלו מתוך החומרים שנשלחו מראש, תוך הדגמה ודיון במקרים אקטואליים בהתאם לנושא השיעור.

מרכיבי הציון:

1. נוכחות בשיעורים (עד שלושה חיסורים בסמסטר) וצפייה בחומרים במודל (יידק). ללא עמידה בתנאי זה לא תוכלו לקבל ציון בקורס. מגויסים פטורים מנוכחות בשיעורים והם יקבלו ליווי להשלמת החומר. השיעורים יוקלטו ויעלו לאתר הקורס.
2. עבודת בית לסיכום הקורס - 100% מהציון הסופי. העבודה תימסר לשבועיים, שבסופם תגישו אותה באמצעות אתר הקורס.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- נושא 1: מהו חופש העיתונות
- נושא 2: מבט היסטורי: האם יכול השלטון לטכנולוגיה?
- נושא 3: מבט מוסדי על חופש העיתונות
- נושא 4: על מה מבוסס חופש העיתונות? - חופש העיתונות כמהות ערכית וכתשתית משפטית
- נושא 5: צנזורה צבאית וסודיות
- נושא 6: חופש העיתונות ותקנוני אתיקה
- נושא 7: הבעת עמדות בשידור וברשתות חברתיות
- מפגש 8: חופש העיתונות והפרקטיקה העיתונאית: חסיון מקורות ותביעות השתקה
- מפגש 9: חופש העיתונות וחופש הביטוי - מהן ההגבלות בחוק?
- נושא 10: סיכום: חופש העיתונות בעידן של הצפת מידע וחדשות כזב

חומר חובה לקריאה:

יימסרו בתחילת הסמסטר

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 100 %

מידע נוסף / הערות:

מרכיבי הציון:

1. נוכחות בשיעורים (עד שלושה חיסורים בסמסטר) וצפייה בחומרים במודל (יידק). ללא עמידה בתנאי זה לא תוכלו לקבל ציון בקורס.
2. בחינת בית לסיכום הקורס - 100% מהציון הסופי. המבחן יימסר לשלושה ימים שבסופם תגישו אותו במודל הקורס. תאריך קבלת המבחן יעודכן בהמשך.